

Alkotók – most Magyarország

Twórcy - teraz Węgry

Lodzi Fotóművészek Társasága (Lengyelország)

A Lodzi Fotóművészek Társasága - LTF (Łódzkie Towarzystwo Fotograficzne) 1949-ben jött létre. 1957. óta működteti a kiemelkedő lengyel fotográfus Eugeniusz Haneman nevét viselő (2013. óta) nyilvános Fotó Galériát. Eddigi közel hatvan éves megszakítatlan fennállása alatt több mint 750 kiállítást rendeztek. Minden új kiállítás jelentős kulturális eseménynek számít. A művészileg legértékesebb képekből több ezret őriznek az LTF fotó archívumában.

A Lodzi Fotóművészek Társasága a legrégebbi, megszakítás nélkül működő fotóművész egyesület Lengyelországban. Rendszeresen ott van a város rendezvényein, a fesztiválokon és bemutatókon, többek között a Media Travel, Fotofestiwal, Festiwal Dialogu Czterech Kultur (Négy Kultúra Párbeszéde). Jelentősen bevészte magát Lódz kulturális térképébe. Külföldi partnerekkel működik együtt Belgiumban, Csehországban, Finnországban, Spanyolországban, Magyarországon.

Különös jelentőséggel bír a már több éve tartó együttműködés a kiskunfélegyházi és szentesi fotókörökkel. Itt a „Lengyel-magyar két jó barát...” mondás semmit sem veszít az aktualitásából.

A Lengyel Köztársaság Parlamentje Alsó és Felső Házának valamint a Magyar Országgyűlés rendelete a 2016-os évet a Lengyel - Magyar Szolidaritás Événé nyilvánította. A megnyitó májusban volt, az ezzel kapcsolatos események pedig egészen a 2017-es év végéig fognak tartani. Ebből az alkalomból a kulturális rendezvények keretében Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma és Lengyelország Külügyminisztériuma meghirdették a Magyar–Lengyel Nem-Kormányzati Együttműködési Programot. Többek között ebből a programból származó támogatás tette lehetővé a magyarországi fotókiállítások megszervezését: Kiskunfélegyházán „Élesen”, Szentesen pedig „Lengyel táj”, Eugeniusz Haneman – „Évtizedek”, Marius Nowicki – „Az idő pókhálója” címmel.

Zbigniew Głuszcak

Łódzkie Towarzystwo Fotograficzne

Łódzkie Towarzystwo Fotograficzne (ŁTF) powstało w 1949 roku. Od 1957 r. prowadzi publiczną Galerię Fotografii imienia (od 2013 r.) wybitnego polskiego fotografa Eugeniusza Hanemana. W ciągu bez mała sześćdziesięciu lat nieprzerwanej działalności w galerii zaprezentowano ponad 750 wystaw fotograficznych. Kilka tysięcy najbardziej znaczących artystycznie prac, przechowywanych jest w archiwum ŁTF.

Łódzkie Towarzystwo Fotograficzne jest najstarszym, nieprzerwanie działającym towarzystwem fotograficznym w Polsce. Regularnie uczestniczy w odbywających się w Łodzi przeglądach i festiwalach - m. in., Media Travel, Fotofestiwal, Festiwal Dialogu Czterech Kultur. W istotny sposób wpisało się w kulturalną mapę Łodzi. Współpracuje z partnerami zagranicznymi z Belgii, Czech, Finlandii, Hiszpanii i Węgier.

Szczególne znaczenie ma trwająca już kilka lat współpraca z kołami fotograficznymi z Kiskunfélegyháza oraz z Szentes (Węgry). W tym przypadku powiedzenie „Polak Węgier dwa bratanki...” nic nie traci ze swej aktualność.

Uchwałami Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polski oraz Zgromadzenia Narodowego Węgier, rok 2016 jest Rokiem Solidarności Polsko - Węgierskiej. Inauguracja odbyła się w maju, a wydarzenia z tym związane potrwać aż do końca 2017 roku. Z tej okazji, w ramach wspólnych przedsięwzięć kulturalnych, Ministerstwa Spraw Zagranicznych Węgier i Rzeczypospolitej Polski ogłosiły Węgiersko-Polski Program Współpracy Pozarządowej. Dzięki środkom pochodzących między innymi z tego programu możliwe stało się zaprezentowanie na Węgrzech wystaw fotograficznych: „Ostro” w Kiskunfélegyháza oraz „Krajobraz Polski”, Eugeniusz Haneman – „Dekady”, Mariusz Nowicki – „Pajęczyna czasu” w Szentes.

Zbigniew Głuszcak

EUGENIUSZ HANEMAN

1917 - 2014

Évtizedek – Dekady

Eugeniusz Haneman – „Évtizedek”

Eugeniusz Haneman (1917 - 2014). Fotográfus, filmoperatőr, egyetemi tanár – a lengyel fotográfia klasszikusa. Munkáit számos önálló és csoportos kiállításon mutatta be, albumokban jelentette meg. Számos díj és állami kitüntetés tulajdonosa. Többek között megkapta a Lengyelország Újjászületése Érdemrend Tiszti Keresztjét és a Varsói Felkelés Keresztjét.

A Varsói Felkelés fotográfusa (1944.08.01 – 10.03.). Ahogy visszaemlékezett, a felkelésből 15 tekercs filmet mentett meg – 237 képe található a Varsói Felkelés múzeumában, Varsóban.

A II. Világháború után a Lengyel Filmkrónika operatőr-tudósítójaként dolgozott majd a Lodzi Oktatási Filmstúdió operatőreként. 1953-tól 2005-ig fényképezést tanított a Lodz Állami Filmfőiskolán.

1947-től tagja volt a Lengyel Fotóművészek Szövetségének – 25-ös számú tagsági igazolvánnyal.

1950-től pedig a Lodzi Fotóművészek Társaságának (LTF) – 14-es számú tagsági igazolvánnyal.

2013-ban a Lodzi Fotóművészek Társaságának Galériája (Lódz, ul. Piotrkowska 102.) felvette Eugeniusz Haneman nevét.

Eugeniusz Haneman Lengyelország múlt századi hagyományának és kultúrájának folytonossága számára fontos nemzedékhez tartozik. A két világháború között kezdte munkáját klasszikus piktorialis fotográfiával. A varsói felkelés drámai heteiben riporterként dokumentálta a tragikus eseményeket „(...) inkább egyfajta történelmi kötelességgel, mint az ilyen típusú fényképezés iránti közelség érzésével”*. A háború után, a riporter munka mellett, az alkotómunkája a világ komplexitásának és szépségének bemutatása felé irányult - a táj, az emberi alak, a portré. A látásmód eredetisége és finomsága, a tökéletes műhelymunka azok a tulajdonságok, amelyek minden munkáját jellemzik. Ez azok az időtlen értékek, amelyeket folyamatosan átad nekünk a fényképeivel. „Hála az ilyen művészeknek, mint Eugeniusz Haneman, nem tört meg a hagyomány folytonossága, amely eldönti, úgy környezeti, mint nemzeti szinten, az elmúlt generációk felbecsülhetetlen értékű örökségének túlélő- és életképességét.” *

Az Eugeniusz Haneman – „Évtizedek” című kiállításon bemutatott munkák a Lodzi Fotóművészek Társaságának gyűjteményéből valók. Magyarországon történő bemutatásukat, a lodzi művészek és a Szentesi Fotókör többéves együttműködésének és a Magyar–Lengyel Nem-kormányzati Együttműködési Program keretében kapott pénzügyi támogatásnak köszönhetően vált lehetővé

Zbigniew Głuszcak

* L. Lechowicz, Eugeniusz Haneman - fotografia, Urząd Miasta Łodzi, Łódź 2007

Eugeniusz Haneman – „Dekady”

Eugeniusz Haneman (1917 - 2014). Fotograf, operator filmowy, nauczyciel akademicki - klasyk polskiej fotografii. Prezentował swoje prace na licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych oraz w albumach fotograficznych. Laureat wielu nagród i odznaczeń państwowych. Między innymi Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski oraz Warszawskiego Krzyża Powstańczego. Fotograf Powstania Warszawskiego (1.08. – 3.10.1944 r.). Z powstania, jak sam wspominał, uratował 15 rolek filmów - 237 jego prac znajduje się w zbiorach Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie.

Po II wojnie światowej pracował, jako operator-korespondent Polskiej Kroniki Filmowej a następnie jako operator w Wytwórni Filmów Oświatowych w Łodzi. Od 1953 do 2005 wykładał fotografię w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi.

Od 1947 r. należał do Związku Polskich Artystów Fotografików - legitymacja nr 25. Od 1950 r. był członkiem Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego (ŁTF) - legitymacja nr 14. W kwietniu 2013 roku imię Eugeniusza Hanemana nadano Galerii Fotografii Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego mieszczącej się przy ul. Piotrkowskiej 102 w Łodzi.

Eugeniusz Haneman zaliczany jest do generacji ważnej dla ciągłości tradycji i kultury ostatniego stulecia w Polsce. Zaczynał pracę w okresie międzywojennym od klasycznej fotografii piktorialnej. W dramatycznych tygodniach powstania warszawskiego dokumentował tragiczne wydarzenia „(...) bardziej z poczucia historycznego obowiązku niż z poczucia bliskości wobec tego typu fotografii”*. Po wojnie obok reportażu jego twórczość rozwijała się w oddawaniu złożoności i piękna świata - pejzażu, postaci ludzkiej, portretu. Oryginalność i subtelność spojrzenia, perfekcyjny warsztat to cechy, które łączą wszystkie jego prace. To wartości, które w swoich fotografiach ciągle nam przekazuje. „Dzięki takim twórcom jak Eugeniusz Haneman nie została zerwana ciągłość tradycji, która decyduję, tak w skali środowiskowej, jak i narodowej o przerwaniu i żywotności tego, co jest bezcennym depozytem pokoleń minionych”**.

Prace przedstawione na wystawie pt. Eugeniusz Haneman – „Dekady” pochodzą ze zbiorów Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego. Zaprezentowanie ich na Węgrzech stało się możliwe dzięki wieloletniej współpracy twórców z Łodzi i Koła Fotograficznego w Szentese oraz wsparciu finansowemu w ramach projektu Węgiersko-Polskiego Programu Współpracy Pozarządowej.

Zbigniew Głuszczyk

* L. Lechowicz, Eugeniusz Haneman - fotografia, Urząd Miasta Łodzi, Łódź 2007

MARIUSZ NOWICKI

Az idő pókhálója – Pajęczyna czasu

Mariusz Nowicki – Az idő pókhálója

Mariusz Nowicki – a múlt század ötvenes éveinek közepén született és Lódzban lakik. A szakmája és a hobija is a fényképezés. 2000. óta tagja a Lodzi Fotóművészek Társaságának (LTF). Hazai és külföldi fotópályázatok többszörös díjazottja. Szenvedélyesen rója a város sikátorait, ahol született, felnevelkedett és él. Ezek a kiruccanások számos Lódz témájú önálló kiállítást eredményeztek. Mariusz egy másik szenvedélye a hegyek, mindenekelőtt a Bieszczady hegység, amely számos művében jelen van.

Legfontosabb kiállításai és díjai:

2001. november, „Bieszczady-i zsák ott, ahol vége az útnak” - önálló kiállítás;

2002. december, ezüstérem az LTF 43. Éves Fotókiállításán;

2003. január, első helyezés a Lódz Város Polgármestere tiszteletbeli támogatásával megrendezett „Lódz négy évszak” fotópályázaton;

2005. október, „Czesiek a repülő fejszék földjéről” - önálló kiállítás az LTF Fotó Galériájában;

2008. május, „Első visszatekintés” - önálló kiállítás Nachod (Csehország);

2008. november, „Ali Baba országában” - önálló kiállítás az LTF Fotó Galériájában;

2013. november, első helyezés a Power of Lódz pályázaton.

„Az idő pókhálója”

Mariusz fotogramjainak köszönhetően kezdjük megérteni, hogy miben áll a régi emlékebe készült vagy családi fényképek ereje és mágiája. Mariusz hisz a „régii” fényképekben, amelyeket csak egy profi fényképész - általában mesterember tudott elkészíteni. Csak ilyen helyzetben születhetett megingathatatlan hit és bizalom a fényképezett személyekben, hogy az ő tekintetük sokat jelenthet, hogy egy örökkévalóságra megmaradnak a képkockán.

Bámulatos és elgondolkoztató milyen óriási volt valamikor a fényképezőgép és a megörökítő személy mágikus erejébe vetett bizalom. Ma már nem létezik az eszköz határtalan varázserejébe, az idő megállításaiba vetett hit. Jelenleg a rögzítés után egy pillanat múlva megnézhetjük a képet. A titokzatosság már nullára csökkent.

Kétségtelen, hogy megragadó és meghatározó ezeken a fotográfiákon a régi képek idézetének jelenléte. Ezért mindenképpen helyes konvenció a fekete-fehér fényképek nemes technikájának alkalmazása. A képek döntő többsége a jelenkorban készült – kreatív. A tapéta falak és az ajtókeret díszletein áthatoló kompozíciók. A hit és a tapasztalat származékai - nosztalgia a múlt fényképei iránt. Hivatkozás a régmúlt fényképészetének esztétikumára.

Ezekre a fotográfiákra emlékezni szeretnénk és emlékezetünkbe vessük őket. Ebben áll ezeknek a munkáknak a szépsége és ereje. A finomság és eredetiség művészi poétikát teremt, amely képes megragadni minden fotográfiát szerető embert.

Andrzej Różycki

Mariusz Nowicki - „Pajęczyna czasu”

Mariusz Nowicki - łodzianin urodzony w połowie lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku. Z zawodu i z zamiłowania fotograf. Od 2000 roku członek Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego (ŁTF). Wielokrotnie nagradzany w konkursach fotograficznych w kraju i za granicą. Jego pasją są wędrówki po zaułkach miasta, w którym się urodził, wychował i mieszka. Efektem tych eskapad są liczne wystawy autorskie poświęcone Łodzi. Kolejną pasją Mariusza są góry, a przede wszystkim Bieszczady, które obecne są w licznych jego pracach.

Najważniejsze wystawy i wyróżnienia:

listopad 2001 r., „Bieszczadzki worek tam, gdzie kończy się droga” wystawa autorska;

grudzień 2002 r., srebrny medal na 43. Dorocznej Wystawie Fotografii ŁTF;

styczeń 2003 r., pierwsze miejsce w konkursie „Łódź cztery pory roku” zorganizowanym pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Łodzi;

październik 2005 r., „Czesiek z krainy latających siekier” wystawa autorska w Galerii Fotografii ŁTF;

maj 2008 r., „Retrospekcja pierwsza” wystawa autorska w Nachodzie (Czechy);

listopad 2008 r., „W krainie Ali Baby” wystawa autorska w Galerii Fotografii ŁTF;

listopad 2013 r., pierwsza nagroda w konkursie Power of Łódź.

„Pajęczyna czasu”

Dzięki fotogramom Mariusza zaczynamy wiedzieć na czym polegała siła i magia dawnej fotografii pamiątkowej, czy też rodzinnej. Mariusz zawiera fotografiom „dawnym”, które mógł wykonać tylko fotograf zawodowy - zazwyczaj rzemieślnik. Tylko w takiej sytuacji mogła się narodzić niezłomna wiara i ufność osób fotografujących się, że ich spojrzenia mogą wiele znaczyć, że są zatrzymane w kadrze na wieczność.

Zadziwia i zastanawia jak przeogromna była niegdyś ufność w magiczną siłę aparatu fotograficznego i osoby rejestrującej. Dziś tej bezgranicznej ufności w magiczność narzędzia, w zatrzymywanie czasu, już nie ma. Obecnie zrobione zdjęcia za chwilę można obejrzeć. Mistyka została zredukowana do zera.

Nie da się ukryć, iż dojmująca i dominująca jest w tych fotografiach obecność cytatów ze zdjęć dawnych. Stąd ze wszech miar słuszna jest konwencja pozostania w szlachetnej technice zdjęć czarno-białych. Przeważają zdjęcia wykonane współcześnie - kreacyjne. Kompozycje przenikające w scenografię tapetową ścian i drzwi. Pochodne wiary i doświadczeń - nostalgii za fotografią z przeszłości. Odwołujące do się estetyki dawnego sposobu fotografowania.

Te fotografie chce się pamiętać i zapamiętuje. Na tym polega uroda i siła tych prac. Delikatność, oniryczność tworzy misterną poetykę, która potrafi ująć każdego miłującego fotografię.

Andrzej Różycki

KRAJOBRAZ POLSKI LENGYEL TÁJ

Autorzy:

Adam Zieliński, Ryszard Sasiadek, Mariusz Nowicki,
Krzysztof Kurowski, Izabela Zielińska, Krzysztof Wojciechowski,
Dariusz Łaski, Dariusz Marcinkowski, Edward Kociński,
Sławomir Grzanek, Jerzy Strzelecki, Krzysztof Ziętkowski,
Marek Krymarys, Tomasz Grzeszczak, Urszula Ratajczyk,
Jerzy Meyer, Witold Krymarys, Piotr Gmosiński, Maria Tymińska

„Lengyel táj”

A fényképezésben szerzett tapasztalatok előrehaladtával már nem elég a tér egyszerű dokumentálása – megszületik a képek saját nézőpont, érzékenység, esztétika, tudás és szükséglet alapján történő megalkotásának kényszere. A téma és a megközelítés kiválasztása – általában egy impulzus vagy pillanatnyi érzélem hatására születik meg, de létrejöhet mély gondolatok vagy sok fáradságos kísérlet, megszerzett tapasztalat és tanulmány eredményeként. A természetfotózás sok más területén - valószínűleg azért, mert a tájképfotózás jelentős része hozzá tartozik - a tájról alkotott minden kép, az esztétikai értékek mellett nagy információs töltést is tartalmaz, ami nagyban növeli az adott kép értékét.

A „Lengyel táj” című kiállítás éppen ilyen. A képek az alkotás kényszeréből, a természet szépségei által kiváltott érzelmek hatására, az alkotók tudásával és tapasztalatával jöttek létre. Egy határozott üzenetet is hordoznak - ez a mi országunk!

Sławomir Grzanek

„Krajobraz Polski”

Wraz ze zdobywaniem doświadczenia fotograficznego nie wystarczy już prosta dokumentacja przestrzeni - rodzi się potrzeba tworzenia obrazów w oparciu o własne spojrzenie, wrażliwość, estetykę, wiedzę i potrzebę. Te selektywne wybory tematu i ujęcia - rodzą się najczęściej z impulsu, chwilowej emocji, ale również w wyniku głębokich przemyśleń, czy też wielu żmudnych prób, zdobytych doświadczeń i często odbytych studiów. Jak w wielu innych dziedzinach fotografii przyrodniczej - bo zapewne znaczna część fotografii krajobrazowej do niej należy - każde zdjęcie krajobrazu, obok walorów estetyczno zawiera również duży ładunek informacji, które znacznie powiększają wartość danego obrazu.

Wystawa pt. „Krajobraz Polski” taka właśnie jest. Fotografie powstały z potrzeby tworzenia, emocji wywołanych obcowaniem z wspaniałościami przyrody, wiedzy i doświadczenia twórców. Niosą również określone przesłanie - taki jest nasz kraj!

Sławomir Grzanek

Dariusz Marcinkowski

Izabela Zielińska

Maria Tymińska

Ryszard Szaśiadek

Wystawa została zorganizowana w ramach Węgiersko-Polskiego Programu Współpracy
Pozarządowej - projekt „Twórcy – teraz Węgry”

A kiállítás a Magyar–Lengyel Nem-Kormányzati Együttműködési
Program - „Alkotók – most Magyarország” című projekt keretében kerül megrendezésre

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO FOTOGRAFICZNE

Rok założenia 1949

Galeria Fotografii im. Eugeniusza Hanemana

90-004 Łódź, ul. Piotrkowska 102, tel. 42 633 09 82, www.ltf.com.pl

Współpraca redakcyjna i tłumaczenie: Gluszcza Ilona

Opracowanie i skład: Sławomir Grzanek, Robert Tarczyński

